

DATUM 14/10/2020

CONTACT com.finhosp@health.fgov.be

Omzendbrief ter attentie van de beheerders van de algemene ziekenhuizen en van de psychiatrische ziekenhuizen

BETREFT: Informatie over de uitvoeringsbepalingen van het Zorgpersoneelfonds – Nieuwe versie.

Mevrouw, Mijnheer,

De wet van 30 juni 2020 tot bestendiging van het Zorgpersoneelfonds, gepubliceerd op 14 augustus 2020, wijzigde de wet van 9 december 2019 en bepaalde de voorwaarden voor de verdeling van de middelen van het fonds voor het jaar 2020.

De uitgaven die ten laste van het Fonds kunnen worden gemaakt, dienen om voor de beoefenaars van de verpleegkunde de werkgelegenheid te verbeteren en de formatie uit te breiden, alsook om de aantrekkelijkheid van die sector te verhogen. Ze zijn uitsluitend bedoeld ter financiering van de **netto-creatie van banen in de zorg, ter verbetering van de arbeidsvoorwaarden van het zorgpersoneel**, ter ondersteuning van de mentorprojecten, alsook voor de opleidingen. Tevens zijn die **uitgaven bedoeld voor ondersteunend personeel** dat het zorgpersoneel moet ontlasten en dat rechtstreeks contact met hem heeft, zodat hij meer tijd kan besteden aan het daadwerkelijk verzorgen van de patiënten, waarbij de prioriteit moet gaan naar de verzorging aan bed van de patiënt.

Het doel van deze omzendbrief is u te informeren over de uitvoeringsmodaliteiten van deze wet in algemene ziekenhuizen en in psychiatrische ziekenhuizen, teneinde u in staat te stellen personeel aan te werven.

Voor het jaar 2020 is een budget van 301.115.303 euro voorzien, dat wordt toegevoegd aan het globaal budget voor de ziekenhuizen voor het jaar 2020.

In het jaar 2020 wordt hiervan echter éénmalig (one shot) een budget van 11,7 miljoen euro voorbehouden voor de specifieke financiering van de psychosociale ondersteuning van de ziekenhuismedewerkers. De beslissing om over te gaan tot deze financiering en de noodzaak van deze psychosociale steun houden verband met de COVID-19-crisis. Dit budget zal aanleiding geven tot het afsluiten van B4-contracten met de algemene en psychiatrische ziekenhuizen.

De wet van 30 juni 2020 definieert de modaliteiten voor de verdeling van het budget uitsluitend voor het jaar 2020. Zij zullen worden vastgelegd in het koninklijk besluit van 25 april 2002, overeenkomstig de bepalingen van de wet, en zullen gebaseerd zijn op de voorstellen in het advies van 24 september 2020 van de Federale Raad voor de Ziekenhuisvoorzieningen. Het doel is om tot een budgetverdeling te komen die een gemiddelde toename van 1 VTE per zorgeenheid of per dienst mogelijk maakt.

A. Psychosociale ondersteuning

➤ **Wat zal het individueel budget zijn per ziekenhuis?**

Een budget van 11,7 miljoen euro overeenkomend met ongeveer 156 VTE psychologen, aan 75.000 euro per VTE, is voorzien voor de psychosociale ondersteuning.

Deze VTE-psychologen worden verdeeld over alle ziekenhuizen, zowel de algemene als de psychiatrische, op basis van het totale aantal VTE's op de payroll van het ziekenhuis en zoals in de gegevensinzameling FINHOSTA 2018 opgenomen, exclusief medisch personeel, tewerkgesteld op de kostenplaatsen tussen 020 en 899.

Per ziekenhuis wordt een minimum van 0,2 VTE gegarandeerd.

➤ **Hoe kan het ziekenhuis dit budget aanwenden?**

De financiering moet betrekking hebben op ofwel de aanwerving of uitbreiding van de arbeidstijd van een psycholoog op de payroll van het ziekenhuis, ofwel het inhuren van een externe dienst die in deze opdracht gespecialiseerd is. In beide gevallen dient het budget specifiek gebruikt te worden voor de psychosociale ondersteuning van de werknemers van het ziekenhuis.

➤ **Vanaf welke datum kan het ziekenhuis van de gerichte aanwervingen gebruik maken?**

De door het contract bestreken periode kan aanvangen tussen 1 april 2020 en uiterlijk 31 december 2020, ongeacht of het gaat om een indienstneming of een verlenging van het contract, en kan een periode van maximaal 12 maanden bestrijken. De periode kan korter zijn.

➤ **Welke controle is gepland?**

In het contract zal worden voorzien in een controle op het daadwerkelijk gebruik van deze middelen. In geval van niet-naleving van de verbintenis zal een terugvordering plaatsvinden in het kader van de herzieningen van de jaren 2020 en 2021.

➤ **Hoe zal het ziekenhuis gefinancierd worden?**

Het budget zal worden toegevoegd aan de budgetten voorzien in artikel 63, § 2 van onderdeel B4 van het KB van 25 april 2002 teneinde met elk ziekenhuis een contract af te sluiten.

De middelen zullen worden geïntegreerd in onderdeel C2 van het BFM van januari 2021.

B. Versterking van de omkadering in de ziekenhuisdiensten

➤ **Wat zal het individueel budget zijn voor elk ziekenhuis in 2020?**

Een totaal budget van 289.415.303 euro wordt verdeeld over de algemene en psychiatrische ziekenhuizen **pro rata het aandeel van het op 1 juli 2020 genotifieerd onderdeel B2** van elk ziekenhuis in het totale bedrag van het op 1 juli 2020 genotifieerd onderdeel B2 (zijnde 3.458.951.057,93 euro).

➤ **Hoe kan het ziekenhuis dit budget aanwenden?**

De wet bepaalt dat over de bestemming van de nieuwe middelen aan het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen binnen elke instelling voorafgaandelijk lokaal sociaal overleg gevoerd wordt, teneinde tot een akkoord te komen. Dit overleg behelst de bestemming van de middelen op grond van de prioritaire noden en van de profielen die idealiter moeten worden aangetrokken om de werklust te verlichten van het zorgpersoneel dat instaat voor de verzorging aan bed van de patiënt .

Te noteren valt dat het over een toename van de werkgelegenheid moet gaan, d.w.z. door aanwerving of uitbreiding van bestaande contracten.

➤ **Welk type personeel kan het ziekenhuis aanwerven en zijn er voldoende verpleegkundigen beschikbaar ?**

De wet bepaalt dat de uitgaven die ten laste van het fonds kunnen worden gemaakt, dienen om de werkgelegenheid en de aantrekkelijkheid van de zorgberoepen te verbeteren. Ze zijn uitsluitend bedoeld ter financiering van de netto-creatie van banen in de zorg, ter verbetering van de arbeidsvoorwaarden van het zorgpersoneel, ter ondersteuning van de mentorprojecten, alsook voor de opleidingen. Tevens zijn die uitgaven bedoeld voor ondersteunend personeel dat zorgpersoneel moet ontlasten, zodat hij meer tijd kan besteden aan het daadwerkelijk verzorgen van de patiënten, waarbij de prioriteit moet gaan naar de verzorging aan bed van de patiënt.

De uitgaven via het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen mogen worden aangewend in de algemene, psychiatrische en universitaire ziekenhuizen zoals bedoeld in de artikelen 2 tot en met 4 van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen. Het personeel waarvoor die uitgaven zijn bedoeld, is het personeel als bepaald in titel 1, hoofdstuk 1, artikel 8, 6°, 8° en 9°¹, van de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere verzorgingsinrichtingen, alsmede het personeel in bepaalde ondersteunende functies dat deel uitmaakt van de zorgteams en dat het werk van het zorgpersoneel daadwerkelijk ondersteunt en verlicht.

Gezien de moeilijkheid om zorgpersoneel aan te werven, zal er voor de nettocreatie van banen rekening gehouden worden met **elke verhoging van de tewerkstelling** die deel uitmaakt van het toepassingsgebied van de wet, namelijk: de uitbreidingen van bestaande contracten, de omzettingen van contracten van bepaalde duur in contracten van onbepaalde duur, en natuurlijk de nieuwe aanwervingscontracten en dit **onafhankelijk van het type contract**: arbeidscontracten, interimarbeid, jobstudenten, detacheringen, voor zover de contracten niet op een andere wijze gefinancierd zijn (Maribel, ...).

In overeenstemming met de tekst van het voorontwerp van sociaal akkoord van 7 juli 2020, wordt er aanbevolen om dit budget in eerste instantie aan te wenden voor de financiering van de hoofdverpleegkundige bovenop de momenteel gefinancierde personeelsnorm.

¹ Art. 8, 6°: ziekenhuisverpleegkundige;

8°: verzorgend personeel: de zorgkundigen;

9°: ondersteunend personeel: alle personeelsleden die het verpleegkundig personeel helpen met hun administratieve en logistieke taken

Te noteren is dat de bijkomende medewerkers die door de ziekenhuizen werden aangeworven bovenop de gebruikelijke omkadering om de ongeziene gezondheids crisis ten gevolge van de COVID-19 pandemie aan te kunnen en wiens tewerkstelling in het tweede semester 2020 werd bestendig, in aanmerking kunnen komen voor de maatregel.

➤ **Vanaf welke datum kan het ziekenhuis van de gerichte aanwervingen gebruik maken?**

Vermits de wet betrekking heeft op het gehele jaar 2020, zullen aanwervingen en contractuitbreidingen of contractomzettingen van bepaalde duur in contracten van onbepaalde duur die vanaf 1 januari 2020 uitgevoerd werden, in aanmerking kunnen genomen worden. Voor de tewerkstelling die op deze wijze wordt gerealiseerd vóór 31 oktober 2020, verbindt de werkgever zich ertoe om zorgvuldig informatie te verstrekken in het kader van het sociaal overleg (cf. infra).

➤ **Welke controle is voorzien?**

De wet voorziet in twee rapporteringsprocedures.

De **eerste procedure** bepaalt dat de beheerder van het ziekenhuis aan het sociaal overlegorgaan een verslag moet bezorgen dat duidelijke en bevattelijke informatie bevat over de bestemming van de middelen, de opvolging van de banen die werden gecreëerd en de evolutie van de totale werkgelegenheid, zoals die informatie moet worden meegedeeld in het kader van de jaarlijkse informatieverstrekking aan de ondernemingsraad of aan het lokaal overlegorgaan.

De inhoud van dit verslag moet aan de FOD Volksgezondheid, Dienst Financiering van de Ziekenhuizen, worden bezorgd.

De regels en termijnen inzake de bezorging van het verslag zullen in het financieringsbesluit worden vastgesteld.

Voor 2020 zal het gaan over een verslag dat gebaseerd is op volgend schema met:

- de aanwervingen, uitbreidingen en omzettingen van bestaande contracten vanaf 31 oktober 2020 die het voorwerp uitmaakten van een lokaal sociaal overleg;
- en de aanwervingen, uitbreidingen en omzettingen van contracten uitgevoerd voor 31 oktober 2020 en die door de beheerder ter info aan het lokaal overlegorgaan worden meegedeeld;
- op globaal niveau: de reeds gerealiseerde aanwervingen in termen van het aantal contractuele VTE op 31 januari 2021.

Deze rapportering zal uiterlijk op 28 februari 2021 aan de FOD Volksgezondheid moeten worden overgemaakt.

Merk op dat een gedetailleerde rapportering van het aantal betaalde VTE's en de bijhorende kosten, per kostenplaats, slechts gekend en definitief weerhouden zal worden op het ogenblik van de afsluiting van de rekeningen 2020, nl. in juni 2021.

Deze rapportering, tegengetekend door de vertegenwoordigers van het lokaal overlegorgaan, zal de in de wet voorziene parlementaire controle mogelijk maken.

De laatste bepaling van de wet bepaalt immers: "Uiterlijk op 31 maart 2021 worden de bestedingswijze van de bij deze wet bepaalde middelen, de gecreëerde banen, alsook het

verloop van het sociaal overleg geëvalueerd door de Koning, in overleg met de sociale partners binnen het Fonds Sociale Maribel 330 en het Fonds Sociale Maribel van de overheidssector.”.

De **tweede procedure** bepaalt dat de ziekenhuisbeheerder aan de FOD Volksgezondheid, Dienst Financiering van de ziekenhuizen, een verslag van het lokaal sociaal overlegorgaan over de bestemming van de middelen voor 2020 moet toesturen. De inhoud van het verslag, de communicatiemethoden en de termijnen voor het verzenden van dit verslag zullen ook in het financieringsbesluit worden vastgelegd.

Deze rapportering dient om over te gaan tot de definitieve toekenning van de middelen en om de ontvangen middelen te vergelijken met de aanwending ervan door het ziekenhuis zodat de niet gebruikte middelen in voorkomend geval teruggevorderd kunnen worden in het kader van de herzieningen van de betrokken boekjaren.

De elementen uit deze rapportering zullen betrekking hebben op de categorieën en de functies van de betrokken medewerkers die de omkadering versterken, zoals door de wet bepaald (cf. supra).

Voorzien is dat elk ziekenhuis het verslag 2020 uiterlijk op het ogenblik van de herziening 2020 aan de FOD Volksgezondheid overmaakt, of eerder indien deze deel uitmaakt van de recurrente gegevensinzamelingen. Een integratie in de recurrente gegevensinzamelingen zou kunnen worden voorzien om deze systematische rapportering te vergemakkelijken.

Om de netto-toename van de tewerkstelling vast te leggen, zal de FOD zich voor 2020 baseren op een eenvoudige formule, geïnspireerd op deze die door de Maribelfondsen wordt gebruikt: *het arbeidsvolume van het jaar 2020 wordt vergeleken met het gemiddelde van de referentieperiode, met name het arbeidsvolume van het jaar x-2 (in casu 2018) enerzijds en het jaar x-1 (in casu 2019) anderzijds.*

Uit deze vergelijking dient de netto-aangroei van de tewerkstelling te blijken, behoudens uitzonderlijke omstandigheden te motiveren door het ziekenhuis in kwestie zoals bijvoorbeeld een herstructurering, een sterke daling van de BFM-financiering, een reconversie van activiteiten, de onmogelijkheid om bepaalde profielen aan te werven,...

De gegevens van het arbeidsvolume kunnen afgeleid worden uit de informatie van tabel 13 van Finhosta van de betrokken jaren.

➤ **Hoe zal het ziekenhuis gefinancierd worden?**

De middelen voor 2020 zullen worden geïntegreerd in het individuele BFM van januari 2021, onder de vorm van een inhaalbedrag in onderdeel C2.

C. Medewerkers Zorgpersoneelsfonds 2019 gefinancierd via het Maribelfonds

De wet voorziet dat de in het kader van de Maribelfondsen opgezette projecten en gecreëerde tewerkstelling van 2019, voor wat het ziekenhuispersoneel betreft, vanaf 2020 verankerd moeten worden in het budget van de financiële middelen. Het saldo op 31 december 2019 van de bedragen van het Zorgpersoneelsfonds voor de Maribelfondsen kan in 2020 worden gebruikt voor de doeleinden die het fonds heeft vastgesteld.

De structuralisering van de werkgelegenheid van 2019 gefinancierd via het Maribelfonds in het kader van het Zorgpersoneelsfonds 2019, kan dus eveneens in aanmerking komen voor het zorgpersoneelsfonds 2020, beperkt tot de maanden in 2020 die nog niet ten laste genomen zouden zijn door de Maribelfondsen.

Hoogachtend,

In Naam van de Minister,
Voor de Directeur-Generaal,
De Adviseur-Generaal,

Annick PONCÉ